

Huvudman

Mjölby kommun
mjolbykommun@mjolby.se

Beslut

Datum 2025-10-02

Dnr SI 2025:6043

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vifolkaskolan 7-9 i Mjölby kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mjölby kommun att senast den **23 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mjölby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

MJÖLBY KOMMUN ska vidta följande åtgärder

Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero

1. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. En sådan plan ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur eleverna har medverkat vid upprättandet av planen mot kränkande behandling. Huvudmannen ska också inkomma med en redovisning av hur eleverna planeras medverka i såväl uppföljningen som vid översynen av planen mot kränkande behandling för kommande läsår. (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med plan mot kränkande behandling)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser upprättande av plan mot kränkande behandling, att agera mot, anmäla och för varje anmälan utreda kränkande behandling, ordningsregler, forum för samråd med elever och vårdnadshavare, anmälan till socialnämnden om misstanke om

att barn far illa, mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning används endast i undervisningen, utredningar av upprepat ordningsstörande beteende samt tillgång till erforderliga kompetenser inom elevhälsan.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:6043) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2025 inlett en tillsyn av Vifolkaskolan 7-9 i Mjölby kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vifolkaskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om trygghet och studiero samt tillgång till erforderliga kompetenser inom elevhälsan

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 9 september 2025 och 10 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat plan mot kränkande behandling, kränkingsanmälningar, utredningar av kränkande behandling och utredningar av upprepat ordningsstörande beteende . Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Elevers medverkan i arbetet med planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer framgår att eleverna inte medverkar i arbetet med att upprätta, se över eller att följa upp planen mot kränkande behandling. Vidare framgår av samtliga intervjuer att eleverna får besvara enkäter och att resultatet från dessa enkäter är ett viktigt underlag i arbetet vid översyn av skolans plan mot kränkande behandling. Rektorn konstaterar dock att eleverna för närvarande inte är delaktiga på det sätt som skollagen föreskriver. Av intervjun med elevhälsan framgår att det pågår ett arbete med att utveckla elevernas delaktighet i arbete med planen mot kränkande behandling men att eleverna ännu inte medverkat i upprättande, uppföljning och översyn av denna plan.

Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att elever får ta del av delar av innehållet i planen i samband med läsårsstart, dock framgår av elevintervjuerna att planen inte är känd bland dessa elever.

Rättslig reglering

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Förordning (2016:1011).

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. (Lgr 22 ,2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att eleverna ska vara delaktiga i arbetet med planen mot kränkande behandling.

Skolinspektionen kan konstatera att det finns en plan mot kränkande behandling på skolenheten. Dock bedömer Skolinspektionen att planen mot

kränkande behandling inte upprättas, ses över eller följs upp under medverkan av eleverna vid skolenheten. Skolinspektionen kan också konstatera att det visserligen finns ett arbete med att till viss del fånga elevernas uppfattning om bland annat trygghet via elevenkäter men att det inte är tillräckligt för att leva upp till skollagens krav på medverkan i upprättande, uppföljning och översyn av planen mot kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mjölby kommuns verksamhet vid Vifolkaskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers medverkan i planen mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Mjölby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Upprättande av plan mot kränkande behandling, att agera mot, anmäla och för varje anmälan utreda kränkande behandling, ordningsregler samt anmälan till socialnämnden om barn far illa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Av dokumentstudier framgår att planen bland annat innehåller åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året efter planens upprättande. Vidare visar dokumentstudierna att planen innehåller en redogörelse för hur tidigare års planerade åtgärder har genomförts och en bedömning av utfallet av dessa åtgärder. Vid intervjuer med lärare, elevhälsan och elever framkommer att flera planerade åtgärder har påbörjats som exempelvis organiserade rastaktiviteter.

Av samtliga intervjuer framgår att alla kränkningar som kommer till personalens kännedom anmäls till rektorn, vidare framgår det även att samtliga kränkingsanmälningar utreds skyndsamt och att det i förekommande fall vidtas åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Anmälan görs via ett digitalt system vilket gör att huvudmannen får kännedom om alla anmälda kränkningar och detta system möjliggör även för huvudmannen att kunna följa upp att utredningar slutförs.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att en anmälan görs till socialnämnden om det finns oro för att ett barn far illa. De intervjuade ger exempel på när såväl lärare som rektorn gjort orosanmälningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 6-8 §§ skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen).

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler, samt forum för samverkan med elever och vårdnadshavare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer och av genomförd dokumentationsgranskning framgår att det finns ordningsregler som rektorn beslutat om. Vidare framkommer av samtliga intervjuer att eleverna varit delaktiga i utarbetning, uppföljning och översyn av dessa ordningsregler.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det vid skolenheten finns forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna. Av insänd dokumentation framgår att det finns ett föräldraråd vilket rektorn sammankallar några gånger per läsår. Därutöver kallas till föräldramöten minst en gång per termin.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen, eleverna och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd enligt första stycket och för att informations- och samrådsskyldigheten enligt andra stycket fullgörs. (4 kap. 13 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning används endast i undervisningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat och tagit del av skolenhetens rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av intervju med rektorn framgår att det är rektorn som fattat beslut om rutinen. Av genomförda lektionsobservationer framgår inget annat än att rutinen följs.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d§§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av ordningsstörande beteende**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att det finns en rutin eller konsekvenstrappa som används vid upprepat ordningsstörande beteende. Rutinen är känd för såväl personal som elever och vårdnadshavare. Av den skriftliga rutinen och av samtliga intervjuer framgår att ett upprepat ordningsstörande beteende utreds av rektorn tillsammans med kompetenser från elevhälsan samt att samråd sker med vårdnadshavare. Utifrån vad som framkommer av en utredning sätts åtgärder in för att få eleven att ändra på sitt beteende. Likaså framgår det av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn att utredningar om ordningsstörande beteende i flera fall också utmynnat i beslut om åtgärdsprogram där elevens ges särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår av att om en elev i förskoleklass, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. (5 kap. 9 § skollagen).

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Lag (2022:1315).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med elevhälsan, lärare och rektorn framgår att det tidigare funnits bristande tillgång på specialpedagogisk kompetens men att den bristen inte längre kvarstår. Dels har nyrekrytering skett, dels har huvudmannen skjutit till ökade resurser enligt rektorn. Det gör att det nu finns tillgång till samtlig kompetens inom elevhälsan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att det ska finnas elevhälsa för eleverna i grundskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. (2 kap. 25 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Beslutet har fattats av utredare Christina Hjalmarsson. Utredare Hans Granath har varit föredragande i ärendet.